

Erik Timmermans is directeur van het informatiecentrum Papier en Karton (IPK) dat informeert over papier en karton in brede zin met een focus op de duurzame eigenschappen van de materialen. In deze column schrijft hij over initiatieven in de papierketen en de kracht van papier als medium. Reacties kunnen naar: erik@printbuyer.nl

PAPIER

Papierperceptie en educatie

Jongeren kiezen voor papier

Het gebruik van papier en karton verandert. Zo is door digitale media het gebruik van karton als verpakkingsmateriaal toegenomen. Internetbestellingen worden thuis bezorgd, veelal in karton verpakt. Hoe ziet het papier- en kartongebruik er in de toekomst uit? Waar liggen de voorkeuren van jongeren? Wanneer gebruiken zij papier en karton? Willen zij informatie op papier ontvangen? Wat is hun perceptie bij papiergebruik? Belangrijke vragen voor de papierketen.

The Confederation of European Paper Industries (CEPI), de internationale brancheorganisatie van Europese papierproducenten, nam in 2011 het initiatief om een onderzoek uit te zetten onder jongeren. Onder meer om antwoorden te krijgen op genoemde vragen. Eind 2011 werden de uitkomsten van het onderzoek Millennial Survey on Paper Use and Consumption gepubliceerd. De uitkomsten zijn interessant, maar roepen ook vragen op. Jongeren waarderen papier, lezen daar graag van en beschouwen informatie op papier als betrouwbaar. Er zijn ook bedenkingen. Bijvoorbeeld bij de milieu-impact van papier- en kartongebruik. Opvallend is dat dergelijke vragen minder leven als het gaat om digitale media. Zoals ik in eerdere columns schreef, passeren dataservers dit jaar het mondiale vliegtuigverkeer op het vlak van CO₂-uitstoot. En wat te denken van het elektriciteitsverbruik om bij die data te komen met onze computers? Of van de productie daarvan (met niet-hernieuwbare grondstoffen)? De kwestie van milieubelasting lijkt minder te spelen bij digitale media. Het lijkt soms wel of de ogen daar bewust voor worden gesloten. Opmerkelijk genoeg geldt een en ander

minder bij verpakkingen van karton. Hierbij wordt vaak het milieuvriendelijke karakter erkend, zeker ten opzichte van plastic. Dat wordt dan ook gemaakt van de niet-hernieuwbare grondstof olie en wordt matig gerecycled. Denk ook aan de beelden van plastic afvaleilanden in de oceaan, ter grootte van Frankrijk. Die doen de naam ook geen goed. Daarbij spreekt het voor karton dat grote bedrijven als Unilever, die volledig gaan voor verduurzaming, kiezen voor plasticreductie. Zij zien karton als een duurzaam alternatief.

Het CEPI-onderzoek laat zien dat jongeren graag kiezen voor papier omdat het een recyclebaar product is. Recycling is ingeburgerd in Nederland. De recyclingpercentages zijn hoog (86 procent). Tachtig procent van het in Nederland gemaakte papier bestaat uit hergebruikt papier. Dat is duurzaam. Tel daarbij op het duurzame beheer van bossen en de bosgroei in Europa. Toch laat het onderzoek zien dat er vragen zijn over de herkomst van de primaire bron van papier: hout. Is er sprake van een opportunistisch vooroordeel? Bij het opzeggen van een krantenabonnement mag de boom blijven

staan, bij het gebruik van toiletpapier speelt die argumentatie geen rol. Of is er een gebrek aan kennis? Ja, af en toe berichten de media terecht negatief als de verpakking van een plastic Barbiepop haar oorsprong vindt in een niet duurzaam beheerd Indonesisch bos (kappen van regenwoud en vervangen door andere boomsoorten) en nee, over de duurzame eigenschappen van al die andere kartonnen verpakkingen wordt zelden bericht. Wat te doen tegen dit informatiegebrek? Informeren over de duurzame eigenschappen van papier. Op overheidsniveau, in de keten en breed in de samenleving laten zien hoe wordt geïnoveerd en verduurzaamd door de papierketen.

Het Informatiecentrum papier en karton (IPK) heeft, mede door het CEPI-onderzoek, meer inzicht verkregen in de belevingswereld van jongeren ten opzichte van papier en karton. Om hier op in te spelen is de hulp ingeroepen van Klasse TV, een internet portal met digitaal lesmateriaal dat is afgestemd op de kerndoelen van het basisonderwijs. Klasse TV en IPK werken samen aan een nieuw lespakket voor de groepen 7 en 8. Recycling van papier en karton krijgt een centrale plek in het dat pakket, net als duurzaam bosbeheer. Aan het pakket zal een app worden gekoppeld waardoor kinderen en ouders ook thuis aan de slag kunnen met papier, karton en de recycling daarvan. Het lespakket wordt gepresenteerd voorafgaand aan het schooljaar 2012-2013. Zo wordt aan de basis begonnen met het voorkomen van vooroordelen. Heeft u kinderen op de basisschool? Schroom niet te verwijzen naar de website van Klasse TV.